

Lag om ändring i studiestödslagen (1973: 349);

utfärdad den 14 juni 1988.

SFS 1988: 877

Utkom från trycket
den 12 juli 1988

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om studiestödslagen (1973: 349)²

dels att 4 kap. 14, 17 och 40 §§ skall upphöra att gälla,
dels att i 1, 3 och 7 kap. orden "återbetalningspliktiga studiemedel" skall bytas ut mot "studielån",

dels att 4 kap. 8, 13, 16, 19, 21, 23–25, 36, 41 och 42 §§, 8 kap., 9 kap. 2–2 b §§ samt rubriken närmast före 8 kap. skall ha följande lydelse.

¹ Prop. 1987/88: 116, SfU 26, rskr. 328.

² Lagen omtryckt 1987: 303.

4 kap.

8 § Har en studerande för sådana studier som avses i 1 § erhållit studiemedel eller särskilt vuxenstudiestöd enligt 7 kap. under sammanlagt minst sex år, utgår studiemedel för ytterligare sådana studier endast om det finns särskilda skäl.

Har en studerande för sådana studier som avses i 2 § erhållit studiemedel eller särskilt vuxenstudiestöd enligt 7 kap. under sammanlagt minst tre år, utgår studiemedel för ytterligare sådana studier endast om det finns särskilda skäl.

13 § Studiemedel utgår med 9,44 procent av basbeloppet för varje hel, sammanhängande tidsperiod för vilken den studerande har rätt till studiemedel. Tidsperioden skall omfatta för heltidsstuderande 15 och för deltidstuderande 30 dagar.

Vad som sägs i första stycket gäller endast om inte något annat följer av 16, 19, 22 eller 25 §.

16 § För en heltidsstuderande minskas det belopp som utgår enligt 13 § första stycket för varje hel, sammanhängande tidsperiod om 15 dagar med en artondel av den del av den studerandes inkomst under kalenderhalvåret som överstiger nedan för skilda perioder angivna delar av basbeloppet, nämligen

<i>Antal hela, sammanhängande tidsperioder om 15 dagar för vilka studiemedel skall utgå under kalenderhalvåret</i>		<i>Del av basbeloppet</i>	
		<i>januari–juni</i>	<i>juli–december</i>
högst	2	135 procent	135 procent
	3	125 procent	125 procent
	4	110 procent	110 procent
	5	95 procent	95 procent
	6	85 procent	85 procent
	7	70 procent	80 procent
	8	60 procent	70 procent
	9	50 procent	70 procent
lägst	10	40 procent	55 procent

19 §³ För en deltidstuderande minskas det belopp som utgår för ett kalenderhalvår enligt 13 § första stycket för varje hel, sammanhängande tidsperiod om 30 dagar med en niondel av den del av den studerandes inkomst under kalenderhalvåret som överstiger nedan, för skilda perioder angivna delar av basbeloppet, nämligen

*Antal hela, sammanhängande
tidsperioder om 30 dagar för
vilka studiemedel skall utgå
under kalenderhalvåret*

Del av basbeloppet

1	160 procent
2	150 procent
3	140 procent
4	130 procent
lägst 5	120 procent

21 § Som den studerandes inkomst under kalenderhalvåret enligt 16 och 19 §§ räknas vad som på det halvåret kan beräknas belöpa av det belopp som kan förutses bli den studerandes sammanräknade inkomst vid taxeringen till statlig inkomstskatt för kalenderåret.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av första stycket.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får för utomlands bosatta och sjömän föreskriva andra regler för inkomstberäkningen.

23 § Vid beräkning enligt 13, 16 och 19 §§ av studiemedel tillämpas det basbelopp som gäller vid ingången av den tidsperiod för vilken studiemedlen är avsedda.

24 § Studiebidraget utgör 2,78 procent av basbeloppet för varje hel, sammanhängande tidsperiod om 15 dagar för heltidsstuderande och om 30 dagar för deltidsstuderande. Är den studerande för denna tidsperiod enligt 10, 13, 16, 19 och 21–23 §§ inte berättigad till fullt studiemedel minskas först studiebidraget och därefter studielånet.

Utgående studiemedel utgör i första hand studiebidrag. Återstoden utgör studielån.

25 § En studerande, som till följd av bestämmelserna i 16, 19 och 21 §§ eller bestämmelse som avses i 22 § inte är berättigad till studiemedel, kan dock få extra studiemedel i form av studielån, om det finns särskilda skäl.

Om det finns särskilda skäl, får extra studiemedel i form av studielån utgå utöver de studiemedelsbelopp som följer av 10, 13, 16, 19 och 21 §§ eller bestämmelse som avses i 22 §.

Närmare föreskrifter för tillämpningen av första och andra styckena meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

36 § Studiemedel enligt detta kapitel får beviljas svensk medborgare för studier utom riket under de förutsättningar och med de belopp som föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Studiemedel kan även utgå för sjukperiod som avses i 28 § enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen.

41 § Studiemedel enligt detta kapitel avrundas till närmast lägre hela krontal.

42 § För den som under ett kalenderh v inte r ttiga ti mer än fem procent av basbeloppet i studiebidrag och studielån bortfaller rätten till sådant studiestöd.

8 kap. Återbetalning av studielån

Allmänna bestämmelser

1 § Den som uppburit studielån skall återbetala lånet. På lånet skall också betalas en årlig ränta.

I samband med återbetalningen får också tas ut avgifter för administrativa kostnader enligt föreskrifter som regeringen meddelar.

Betalningen av lånet och räntan sker med ett visst belopp varje kalenderår (årsbelopp). Det inbetalade beloppet skall avräknas i första hand på den upplupna räntan och därefter på kapitalskulden. Ränta som inte betalas under det år den har upplupit läggs vid årets slut till kapitalskulden.

2 § Före varje kalenderårs början fastställer regeringen den ränta som under året skall utgå på studielån.

3 § Om det vid ingången av ett kalenderår har gått minst sex månader efter den senaste tidsperiod för vilken den återbetalningsskyldige har fått studiestöd enligt 3, 4 eller 7 kap. skall återbetalningen av studielånen börja med det kalenderåret.

4 § Årsbeloppet för ett kalenderår skall vara fyra procent av den återbetalningsskyldiges sammanräknade inkomst enligt den senaste taxeringen till statlig inkomstskatt. Som taxering gäller beslutet om taxering i första instans.

När det gäller sådana återbetalningsskyldiga som under det inkomstår den senaste taxeringen avser var bosatta utomlands eller var sjömän får regeringen föreskriva att återbetalningen i stället skall ske med ett belopp som svarar mot en tjugonedel av den kvarstående låneskulden, dock minst femton procent av basbeloppet det år återbetalningen skall göras.

Till det årsbelopp som den återbetalningsskyldige skall betala får läggas sådana avgifter som regeringen har föreskrivit med stöd av 1 § andra stycket.

5 § Har den återbetalningsskyldige uppburit nya studielån sedan skyldighet att återbetala tidigare lån har inträtt, skall de nya lånen läggas samman med de tidigare.

Nedsättning

6 § Årsbeloppet får sättas ned

1. om den återbetalningsskyldige uppbär studiehjälp, studiemedel, särskilt vuxenstudiestöd, utbildningsbidrag under arbetsmarknadsutbildning eller utbildningsbidrag för doktorander,

2. om den återbetalningsskyldiges inkomst under betalningsåret kan beräknas bli väsentligt lägre än den inkomst efter vilken årsbeloppet har beräknats,

3. om den återbetalningsskyldige har överklagat den taxering som ligger till grund för beräkningen av årsbeloppet och det med hänsyn till omständigheterna framstår som oskäligt att låta årsbeloppet grundas på den taxeringen, eller

4. om det i något annat fall finns synnerliga skäl.

Om det finns skäl att sätta ned årsbeloppet och det kan antas att den omständigheten som föranleder nedsättningen kommer att bestå längre än ett år, får nedsättning ske tills vidare.

7 § Beslut om nedsättning av årsbeloppet får ändras

1. om de inkomstförhållanden som legat till grund för beslutet har ändrats väsentligt, eller

2. om det i något annat hänseende har inträffat en förändring som väsentligt påverkar rätten till nedsättning.

8 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om nedsättning enligt 6 eller 7 §.

Avskrivning

9 § Studielån som kvarstår obetalda det år den återbetalningsskyldige fyller sextiofem år skall avskrivas. Utan hinder härav kvarstår betalningsskyldigheten för påförda men inte betalda årsbelopp avseende de tre senaste kalenderåren. Om det finns synnerliga skäl, får dock också sådana årsbelopp skrivas av efter ingången av det år den återbetalningsskyldige fyller sextiofem år.

10 § Om den återbetalningsskyldige avlider, skall återstående kapital-skuld och upplupen ränta avskrivas.

11 § Den som tidigare uppburit studielån för studier enligt 4 kap. 2 § kan befrias från att återbetala viss del av dessa lån om han under minst tre terminer erhållit studielån för studier enligt 4 kap. 1 §. Sådan befrielse får avse högst sex terminer och för varje termin uppgå till en tredjedel av studielånet under terminen.

12 § Utöver vad som följer av 9–11 §§ får studielån avskrivas i fall då det föreligger synnerliga skäl till det.

Frivillig återbetalning

13 § I syfte att stimulera en snabb återbetalning av studielån får regeringen meddela föreskrifter om premier för sådana återbetalningsskyldiga som återbetalar sina studielån med större belopp än de årsbelopp de är skyldiga att betala.

Fastställande av årsbelopp

14 § För varje kalenderår då återbetalning skall göras fastställs årsbeloppet för den återbetalningsskyldige. Uppkommer brutet krontal skall årsbeloppet avrundas till närmast lägre hela krontal. Regeringen får föreskriva

att årsbeloppet skall fastställas till noll kronor, om årsbeloppet, beräknat enligt 4 § första stycket, skulle understiga fem procent av årsbeloppet det år återbetalningen skall göras.

Om årsbeloppet ändras genom beslut om nedsättning gäller det nedsatta beloppet som fastställt årsbelopp.

Den återbetalningsskyldige skall underrättas skriftligen om det årsbelopp som har fastställts för honom.

Betalning

15 § Det fastställda årsbeloppet och sådana avgifter som regeringen har föreskrivit med stöd av 1 § andra stycket skall betalas enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer.

Utmätning m. m.

16 § Årsbelopp och andra avgifter enligt denna lag som inte har betalats inom föreskriven tid får tas ut genom utmätning utan föregående dom eller utslag.

Årsbelopp eller del därav som inte har betalats, frivilligt eller genom utmätning, före utgången av november månad det tredje året efter betalningsåret, skall inte föranleda vidare indrivningsåtgärder.

Särskilda bestämmelser om återbetalning i vissa fall

17 § Om någon har uppburit studielån för en sjukperiod enligt bestämmelserna i 3 kap. 15–19 §§, 4 kap. 28–35 §§ eller 7 kap. 17 § och de bestämmelser som anges där gäller i fråga om återbetalningen bestämmelserna i 18 och 19 §§.

18 § Studielån som avser den delen av en sjukperiod som följer efter en karenstid om 14 dagar skall inte återbetalas annat än i de fall som anges i 19 §.

I karenstiden får inräknas bara tid under sådan studietid som avses i 3 kap. 15 §, 4 kap. 28 § eller 7 kap. 17 §.

Vid beräkning av karenstiden skall två eller flera sjukperioder räknas som en sammanhängande sjukperiod, om den senare perioden börjar inom 20 dagar efter det att den tidigare slutade.

19 § Uppbär den studerande sjukpenning enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, skall han för varje sjukdag som infaller efter karenstiden enligt 18 § återbetala den del av studielånet som motsvarar sjukpenning över 25 kronor. Detsamma gäller också om den studerande med anledning av sin sjukdom får ersättning enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande eller enligt utländsk lagstiftning om arbetsskadeförsäkring. Sjukpenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring skall inte beaktas vid tillämpning av denna paragraf.

20 § Studielån som avser tid då den studerande har uppburit utbildningsbidrag, enligt bestämmelserna om dagpenning, skall inte återbetalas i den mån avdrag har skett från utbildningsbidraget.

21 § Frågor enligt detta kapitel prövas av centrala studiestödsnämnden. Frågor om befrielse från återbetalningsskyldighet enligt 18 och 19 §§ prövas dock av den studiemedelsnämnd som föreskrivs av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer.

22 § Den återbetalningsskyldige skall lämna centrala studiestödsnämnden de uppgifter som är av betydelse för tillämpningen av detta kapitel.

Bestämmelser om hur centrala studiestödsnämnden skall inhämta de uppgifter från den senaste taxeringen som nämnden behöver för tillämpning av detta kapitel meddelas av regeringen.

Den som har fått årsbeloppet nedsatt är skyldig att utan anmaning omedelbart underrätta centrala studiestödsnämnden om någon omständighet som föranlett nedsättningen inte längre föreligger.

23 § Allmän försäkringskassa skall lämna centrala studiestödsnämnden och studiemedelsnämnderna uppgift om sådan sjukpenning eller ersättning som avses i 19 §. Allmän försäkringskassa skall i övrigt lämna centrala studiestödsnämnden och studiemedelsnämnderna de uppgifter som är av betydelse för tillämpningen av detta kapitel enligt de bestämmelser som regeringen meddelar.

24 § Annan myndighet och försäkringsinrättning är skyldiga att på begäran lämna försäkringsdomstol, riksförsäkringsverket, allmän försäkringskassa och centrala studiestödsnämnden sådana uppgifter i fråga om viss person som är av betydelse för tillämpningen av detta kapitel.

| Överklagande m. m.

25 § Centrala studiestödsnämndens beslut i ärenden om återbetalning av studielån får överklagas hos kammarrätt.

Nämndens beslut skall dock gälla omedelbart, om nämnden inte bestämmer något annat.

9 kap.

2 § Har någon uppburit studiestöd obehörigen eller med för högt belopp och har han insett eller bort inse detta, kan vad för mycket utgått genast återkrävas.

Avbryter någon sina studier skall första stycket tillämpas beträffande uppburet studiestöd som avser tiden efter avbrottet. Beror avbrottet på sjukdom skall studiestöd som den studerande uppburit enligt 3 kap. 15–19 §§, 4 kap. 28–35 §§ eller 7 kap. 17 § och de bestämmelser som anges där ej återkrävas. Detsamma gäller vid sådan ledighet som avses i 3 kap. 31 §, 4 kap. 44 § och 7 kap. 17 a §.

Avser återkrav enligt första eller andra stycket studiehjälp enligt 3 kap. till sådan studerande, som vid utbetalningstillfället var omyndig på grund av ålder, åvilar betalningsskyldigheten den som då var den omyndiges förmyndare.

På studielån enligt 3 kap., på studiemedel enligt 4 kap. och på särskilt vuxenstudiestöd enligt 7 kap. som återkrävs enligt första eller andra styc-

ket utgår ränta från den dag när medlen uppburits efter en räntesats som vid varje tidpunkt med två procentenheter överstiger statens utlåningsränta. På andra former av studiestöd som återkrävs enligt denna paragraf utgår ränta enligt samma räntesats från den dag som infaller en månad efter det beslut om återkrav fattats. Om det finns särskilda skäl kan den återbetalningsskyldige befrias helt eller delvis från sin skyldighet att betala räntan.

2 a § En fordran, som har uppkommit på grund av att studiestöd har återkrävts och som inte har betalats, bevakas fram till det år gäldenären fyller sextiofem år. Därefter avskrivs fordringen.

Om gäldenären avlider, avskrivs fordringen.

Om indrivningen av en sådan fordran som avses i första stycket skulle vålla mer arbete eller kostnad än som är skäligt och indrivning inte är påkallad från allmän synpunkt får indrivningsåtgärder underlåtas.

2 b § Till en studerande som tidigare har uppburit studiestöd utgår nytt sådant stöd endast om

1. fastställt årsbelopp, som förfallit till betalning före det kalenderår som de nya studiemedlen avser, har betalats, och

2. återkrav med stöd av 2 § av studielån enligt 3 kap., studiemedel enligt 4 kap. eller särskilt vuxenstudiestöd enligt 7 kap. har reglerats av den studerande så att återkrav, som avser högst ett kalenderhalvår, kvarstår oreglerat.

Om det finns synnerliga skäl får studiestöd dock beviljas utan hinder av vad som anges i första stycket.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om studiestöd som avser tid före ikraftträdandet.

2. Den som har beviljats studiestöd som avser tid före ikraftträdandet kan begära att dessa efter år 1989 skall återbetalas enligt bestämmelserna i 8 kap. i dess nya lydelse. De ändrade betalningsvillkoren skall tillämpas fr. o. m. den 1 januari visst år.

3. Den som fortsätter att återbetala studiestöd enligt äldre bestämmelser kan få sin avgift nedsatt till fem procent av sitt avgiftsunderlag enligt äldre föreskrifter.

4. Den som återbetalar studiestöd som avser tid såväl före som efter ikraftträdandet kan begära att återbetalningen kalenderårsvis skall samordnas. Samordningen innebär att äldre föreskrifter om nedsättning av avgift inte skall tillämpas och att det sammanlagda återbetalningsbeloppet inte skall överstiga fem procent av den återbetalningsskyldiges inkomst enligt 8 kap. 4 § i dess nya lydelse. Det sammanlagda återbetalningsbeloppet avräknas i första hand på studiestöd som avser tid före ikraftträdandet.

När det gäller sådana återbetalningsskyldiga som under det inkomstår den senaste taxeringen avser var bosatta utomlands eller var sjömän får regeringen föreskriva att samordningen i stället skall ske enligt andra bestämmelser.

5. De nya föreskrifterna i 8 kap. 11 § om befrielse från att återbetala studiemedel för kommunal eller statlig vuxenutbildning eller för annan gymnasial utbildning eller utbildning vid folkhögskola skall gälla också för sådana studiemedel som den återbetalningsskyldige har erhållit enligt äldre

bestämmelser för studier efter år 1983. Vid tillämpningen av 8 kap. 11 § skall därvid återbetalningspliktiga studiemedel enligt 4 kap. 1 § anses lika med studielån.

Har den återbetalningsskyldige redan beviljats befrielse enligt de äldre föreskrifterna kan han få ytterligare befrielse så att det sammanlagda avskrivningsbeloppet per termin uppgår till en tredjedel av det återbetalningspliktiga studiemedlet under terminen.

6. Har en studerande uppburit studiestöd enligt lagen i dess äldre lydelse, skall som villkor för att få nytt studiestöd gälla inte enbart 9 kap. 2 b § i sin nya lydelse utan även paragrafen i dess äldre lydelse.

7. Föreskrifter om när en ansökan enligt dessa övergångsbestämmelser skall vara inkommen meddelas av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer.

8. Frågor om återbetalning enligt dessa övergångsbestämmelser prövas av centrala studiestödsnämnden.

9. Föreskrifterna i 8 kap. 25 § om överklagande m. m. skall även gälla centrala studiestödsnämndens beslut enligt dessa övergångsbestämmelser.

10. Föreskrifter i lag eller annan författning som gäller återbetalningspliktiga studiemedel skall tillämpas också i fråga om studielån enligt 8 kap. i dess nya lydelse, om inte annat föreskrivs.

På regeringens vägnar

LENNART BODSTRÖM

Erik Tersmeden
(Utbildningsdepartementet)

